

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.1.194/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év április hó 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt F.L. ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Veszprémi Városi Bíróság 10.B.1440/2008/18. számú ítéletét megváltoztatja; F.L. terheltet az ellene foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége (Btk. 171.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Elrendeli a pénzbüntetés címén befizetett 120.000 (százhuszezer) és bűnügyi költség címén befizetett 261.740 (kettőszázhatvanegyezer-hétszáznegyven) forint összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával együtt a terheltnek történő visszatérítését.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Veszprémi Városi Bíróság a 2009. július 6. napján kelt és 2009. július 9. napján jogerőre emelkedett, 10.B.1440/2008/18. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében, és ezért őt 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy az egy napi tétel összegét 400 forintban meghatározva a kiszabott 120.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 300 napi fogházra kell átváltoztatni.

A bíróság által megállapított tényállás a következő.

A terhelt a 2006. november 28-án megalapított J.P.-i Természetvédelmi és Vadgazdálkodási Közhasznú Egyesület vadász mestere volt, és ebbéli minőségében rendszeresen részt vett kísérvadászként a vendég vadásztatásokon. A kísérvadász feladata és kötelezettsége a külföldi vadász irányítása, kizárólag a kísérvadász engedélyével történhet meg a fegyver betöltése, a lövés leadása. A vadászatok történéseiről a kísérvadász ugyanúgy terhelte a felelősséget, mintha ő saját maga lőne a vadra, függetlenül attól, hogy van nála fegyver vagy nincs.

F.L. terhelt 2007. július 30-án és 31-én D.J.H. belga vendég vadász vadásztatásán részt vett.

2007. július 30-án az esti órákban 18 óra 30 perctől 21 óráig T. térségében vadásztak, de vadat nem lőttek. Másnap, 2007. július 31-én 04 órakor a terhelt és a belga vendég vadász szintén T. környékén kezdte meg a vadászatot, de mivel vadat nem tudtak lőni, ezért a d-i vár alatti területre mentek, ahol a vendég vadásznak sikerült egy őzet kilőnie, majd tovább indultak j-i föld irányába, az R. major térségébe, ahol a vadász ismét kilőtt egy őzet. Mindkét őzet a helyszínen kizsigerelték, majd a vadászati naplóba beírt területrészt elhagyva B. térségében a 19-es és 20-as vadászati körzet határára mentek, ahol a vendég vadász a b-i temető feletti területéről egy őzbakra lőtt, de a lövést elhibázta.

Az ítéleti tényállás szerint az eljárás során nem lehetett tisztázni, hogy a vendég vadász által elhibázott lövés hová csapódott.

Ugyanakkor a tényállás rögzíti, hogy az éjszaka folyamán, a kora hajnali órákban vadászfegyverből egy lövés csapódott be K.V. b-i lakos családi házába az ablakon keresztül, ám személyi sérülés nem történt.

Az ítélet szerint teljes bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a lövedék a terhelt által kísért vendég vadász fegyveréből származott volna.

A bíróság az ítéletben rögzítette, hogy a terhelt a vadászati törvényben előírt kísérvadászra vonatkozó kötelezettségek közül több szabályt is megszegett. A fegyverkezelési szabályok ellenére ugyanis - bár felhívta a vendég vadászt a célzás befejezésére, - a fegyver biztosítását, vállra vételét nem várta meg és ezáltal lehetővé tette, hogy a vendég vadász futó őzbakra lőjön és célt tévesszen. Nem ellenőrizte azt, hogy a vendég vadász teljesíti-e az utasítását, illetve nem győződött meg a fegyverkezelésre vonatkozó

szabályok betartásáról és végrehajtásáról, szabálytalanul és figyelmetlenül vadásztatta a belga vendég vadászt, így magatartásával jelentősen közrehatott a veszélyhelyzetet előidéző lövés leadásában. Ezen túl a 2007. július 31-én végrehajtott reggeli vadászat végén a terhelt olyan területre vezette D.J.H. bérvadászt, illetve olyan helyen vadásztatta és adott engedélyt a lövésre, ahol a biztonságos vadászat feltételei nem álltak fenn.

A P-i Rendőrkapitányság a 2008. január 21-én kelt 303/1-183/01/2008.F. számú határozatával a terhelt részére kiadott fegyvertartási engedélyeket visszavonta.

A jogerős ítélet ellen a terhelt védője a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A felülvizsgálati indítvány szerint az ítélet annak ellenére állapította meg a terhelt büntetőjogi felelősségét a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésben, hogy az eljárás során nem nyert bizonyítást, miszerint a vendég vadász elhibázott lövése csapódott be K.V. lakásába. Jogi okfejtése szerint hiányzik a vadászati szabályok megsértése, valamint a veszélyhelyzet bekövetkezte közötti okozati összefüggés, amelynek hiányában a terhelti magatartás nem minősíthető bűncselekménnyek.

A felülvizsgálati indítvány sérelmezi, hogy az alapügyben eljáró bíróság nem foglalkozott azzal a kérdéssel, miszerint a sértett K.V. úgy nyilatkozott, hogy a lövés, illetve a becsapódás hajnali 2 és 3 óra között történt. Ugyanakkor a vendég vadász és a terhelt a sértett lakásának közelében reggel 6 óra 45 perc körül járhatott, mivel a vadászatot 4 órakor kezdték meg. Ilyen körülmények között fel sem merülhetett, hogy az elhibázott lövés lövedéke csapódott volna be a sértett lakásába.

Sérelmezi továbbá, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására úgy került sor, hogy egyértelmű peradatok alapján a terhelt álló őz kilövésére adott engedélyt, futó őzre már nem, így a vendég vadász elhibázott lövéséért büntetőjogi felelősség már nem terhelheti, ezért a terhelt felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.47/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítvány jogi okfejtését és érvelését hibátlannak tartva indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság F.L. terheltet a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségének vádja alól mentse fel, egyben állapítsa meg, hogy az egyébként a terhére megállapítható lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés elévült, ezért az emiatti eljárást szüntesse meg.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A felülvizsgálati indítvány részletesen foglalkozik a vádirati tényállás azon megállapításával, miszerint a 2007. július 31-én tartott hajnali vadásztatás alkalmával a belga vendég vadász elhibázott lövése csapódott-e be K.V. lakásának falába vagy sem.

Kétségtelen, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményére figyelemmel a tárgyaláson részt vevő ügyész a vádirati tényállást nem módosította, hanem azt változatlan tartalommal fenntartotta, azonban a bíróság ezzel kapcsolatosan csupán azt rögzítette a tényállásban, hogy „Az eljárás során nem nyert tisztázást, hogy a vendég vadász által elhibázott lövés hova csapódott”, illetve hogy „Teljes bizonyossággal nem állítható, hogy a lövedék a vádlott által kísért vendég vadász fegyveréből származik.”

A Be. 423.§ (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. Ennek megfelelően a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a bíróság által megállapított tényállás alapján kell állást foglalni a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjában írtak szerint a büntető anyagi jog szabályai alkalmazásának törvényességéről.

A Btk. 171.§ (1) bekezdésében írt foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségét az követi el, aki foglalkozása szabályainak megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz.

A bűncselekmény elkövetési magatartása a foglalkozási szabály megszegése, amely jelen esetben A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény, valamint annak végrehajtásáról szóló 79/2004.(V.4.) FVM rendelet, a helyi szabályzatok, valamint azok az íratlan vadászati szokások, amelyeket a biztonságos vadászat érdekében kötelező betartani.

Az elsőfokú bíróság feltárta azokat a foglalkozási szabályokat, amelyek betartására a terhelt köteles volt és úgy foglalt állást, hogy azokat a terhelt több esetben és eltérő módon megsértette.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem foglalt állást, - illetve egymásnak ellentmondó megállapításokat tett - abban a kérdésben, hogy a terhelt 2007. július 31-én hajnalban a harmadik - elmozduló - vad kilövésére adott-e engedélyt vagy nem, illetve az elmozdulás pillanatában megtiltotta-e a lövést vagy sem.

Az ítélet 3. oldalának 5. bekezdésében ugyanis azt rögzítette, hogy a terhelt „felhívta a vendég vadászt a célzás befejezésére, a fegyver biztosítását, vállra vételét nem várta meg, hátat fordított

neki és ezzel lehetővé tette azt, hogy a vendég vadász futó őzbakra lőjön és célt tévesszen".

Ugyanezen oldal a 6. bekezdésben viszont már arra hivatkozott, hogy a terhelt a bérvadászt „olyan helyen vadásztatta, továbbá engedélyezett lövést a számára, ahol a biztonságos vadászat feltételei nem álltak fenn...".

Nyilvánvaló, hogy e két megállapítás ellentétes egymással, azonban ezen foglalkozási szabályok (79/2004.(V.4.) FVM rend. 67.§ (3) bekezdése) esetleges megszegése is csak akkor vezethet bűncselekmény megállapításához, ha azzal okozati összefüggésben más vagy mások élete, testi épsége vagy egészsége gondatlanságból közvetlen veszélybe kerül.

A bíróság által megállapított tényállás mások testi épségét vagy életét közvetlenül veszélyeztető tényeket nem rögzített, ugyanis a házba becsapódó lövedékről azt állapította meg, hogy az a terhelti magatartással bizonyíthatóan összefüggésbe nem hozható. Ennek hiányában viszont olyan, - a terheltnek felróható - közvetlen veszély, amely térben és időben meghatározott személyt vagy személyeket fenyegetett volna, nem állapítható meg.

A tényállásban rögzített foglalkozási szabályszegés, - a nem biztonságos helyen történő vadásztatás - legfeljebb absztrakt veszélyhelyzetet eredményezhetett volna, amely viszont bűncselekmény megállapítására nem nyújthat alapot.

Az elsőfokú bíróság ítéletében mindössze annyit rögzített, hogy a terhelt „magatartása jelentősen közrehatott a veszélyhelyzet előidéző lövés leadásában". Azt azonban nem támasztotta alá tényekkel, hogy egy eltévesztett lövés a konkrét esetben milyen veszélyhelyzetet idézhetett elő, és az kire vagy kikre jelentett volna konkrét veszélyt.

A kifejtetteknek megfelelően a mások életének vagy testi épségének vagy egészségének közvetlen veszélyeztetése hiányában a terhelt a foglalkozási - vadászati - szabályok megszegésével nem valósított meg bűncselekményt, ezért a Legfelsőbb Bíróság F.L. terheltet az ellene a Btk. 171.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt emelt vád alól a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján, a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel bűncselekmény hiányában felmentette.

A Legfőbb Ügyészség átiratában a Be. 6.§ (3) bekezdés b) pontjára hivatkozással indítványozta a terhelt felmentését.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a felülvizsgálati eljárásban nem arról kellett dönten, hogy megállapítható-e a bűncselekmény elkövetése, illetve az, hogy azt a terhelt követte el, vagyis a bizonyíthatóság kérdésében, hanem abban, hogy a bíróság által jogerősen megállapított tényállás alapján a terhelt cselekménye bűncselekmény-e vagy sem.

A Legfőbb Ügyészség átiratában utalt arra is, hogy a terhelt elkövette a szabálysértési törvény 141.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést, azonban a törvény 11.§-ának (7) bekezdése szerint a büntethetőség elévült.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (szabs. tv.) 141.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést az követi el, „Aki a lőfegyver vagy lőszer gyártására, tartására, kereskedelmére, javítására és használatára vonatkozó szabályokat megszegi.”

E szabálysértés büntetési alakzatát a Btk. 263/A.§-ban megfogalmazott lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés tényállása fogalmazza meg.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint azonban a terhelt felelősségét nem a vendég vadász által a fegyverhasználatkal kapcsolatos szabályok esetleges megszegése, hanem az ellenőrzés elmulasztása - mint foglalkozási szabályszegés - alapozta meg. Ennek megfelelően a terhelt a lőfegyver használatára vonatkozó szabályokat nem szegte meg, így lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést sem követett el.

Ugyanakkor vizsgálta, hogy az ítéleti tényállásban írtak alapján a terhelt elkövethette a jogosulatlan vadászat szabálysértését. A szabálysértési törvény 149.§ (1) bekezdésében írtak szerint szabálysértést követ el, a) aki idegen vadászterületen, b) tiltott helyen vagy időben jogosulatlanul, vad elejtésére használható és arra alkalmas állapotban lévő eszközzel tartózkodik, illetve a (2) bekezdés szerint aki vadászjegy nélkül vagy pedig úgy vadászik, hogy nem felel meg a vadászat gyakorlására megállapított feltételeknek. Szabálysértést követ el a (3) bekezdés szerint az a vadász is, aki tiltott helyen vagy időben, továbbá tiltott vadra vadászik, vagy a (4) bekezdés szerint aki a vadászatról szóló jogszabályok megszegésével vadásztat.

A bíróság által megállapított tényállás azonban e szabálysértéssel kapcsolatba hozható eseményeket nem rögzített. A terhelt hivatásos vadászként a vadászattal kapcsolatos valamennyi formai követelménynek és előírásnak megfelelt, rendelkezett mindazon jogosultsággal, amely a kísérvadász számára tevékenységének törvényes gyakorlásához szükséges.

Erre figyelemmel a terhelt terhére az irányadó tényállás alapján szabálysértés elkövetése sem állapítható meg.

A felmentő rendelkezés alapján a Legfelsőbb Bíróság a Be. 585.§ (1) és (3) bekezdésre figyelemmel rendelkezett a terhelt által befizetett pénzbüntetés - a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt történő - visszatérítéséről.

A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§ (4) bekezdésén, illetve a Be. 416.§ (4) bekezdésének b) pontján alapszik.

Budapest, 2010. április 13.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hiteléül:

*írnok
MV*